

OPPIMISEN SEURANTA - LUKEMISEN SUJUVUUS

TEKSTI

Lukemismateriaali

KANI

Kani sopii lemmikiksi moneen paikkaan, kuten kerrostaloon, omakotitaloon tai maatilalle. Monista roduista ja erikokoisista kaneista voi valita itselleen parhaiten sopivan. Kanit ovat pehmoisia ja suloisia lemmikkejä, joita on mukava silitellä ja hellitellä. Kanit ovat kuitenkin hyvin arkoja, ja niitä pitää käsitellä hellävaraisesti. Ne vahingoittuvat kovasta käsittelystä, ja myös pelkäävät melua. Kani on yöeläin, joka pysyttelee päivisin enimmäkseen paikoillaan. Se liikkuu eniten aamuisin ja iltahämärissä. Kani pitää valoisasta ympäristöstä, mutta tarvitsee varjoisan suojapaikan kuumalta auringonpaisteelta. Kesykanit pitävät villien serkkujensa tapaan maan kaivamisesta sekä onkaloiden tekemisestä.

Vesi ja heinä ovat kanin ravinnon perusta. Heinää voi olla tarjolla koko ajan, jotta kani voi syödä sitä halutessaan. Kesällä kanille voi antaa myös tuoretta ruohoa. Sitä annetaan aluksi pieninä annoksina, jotta kanin herkkä vatsa ei menisi sekaisin. Kani ruokitaan kahdesti päivässä. Ruokaan voi kuulua ruohon lisäksi kaupasta ostettavaa valmista kaninruokaa, näkkileipää, hedelmiä ja vihanneksia. Kani ei pidä jatkuvasti vaihtuvista erikoisista ruuista. Se syö mielellään sellaisia ruokia, mihin on tottunut.

Kani tarvitsee monta häkkiä. Yksi on nukkumista, toinen matkustamista ja kolmas ulkoilua varten. Häkkiä voi sisustaa laatikoilla sekä puunlehdillä ja lastukasoilla, joissa kani voi myllertää. Näin kanilla on tekemistä ja se pysyy virkeänä. Kanin on myös hyvä päästä joka päivä noin tunnin ajaksi vapaasti juoksentelemaan. Kani on utelias ja touhukas eläin, ja se tutkii mielellään ympäristöään. Kanin voi laittaa myös valjaisiin ulkoilun ajaksi. Sillä tavoin sen kanssa voi lähteä turvallisesti pienille ulkoiluretkille. Jos kanin kanssa haluaa harrastaa, sen voi opettaa vaikkapa hyppäämään kanien hyppyradalla. Hyppykerhoissa pääsee kokeilemaan taitoja, ja hyppykisojenkin suosio on kasvussa. Kisat ja kerhot ovat mukava tapa löytää yhteistä tekemistä lemmikkinsä kanssa.

HAMSTERI

Hamsteri on serkkuaan marsua jonkin verran arempi. Se tarvitsee enemmän aikaa tottuakseen omistajaansa. Hamsteri viihtyy hyvin yksin, eikä se erityisemmin kaipaa kosketusta tai seuraa. Hamsterin omistaja voi kuitenkin seuralla lemmikkinsä puuhailua. Hajuaisti on hamsterille tärkeä. Se tutkii esineitä nuuhkimalla niitä ja merkitsee häkkinsä hajullaan. Sillä on myös hyvä kuulo. Hamsterin silmät ovat sitä vastoin herkäät valolle. Tämä johtuu siitä, että se on alun perin elänyt pimeissä tunneleissa maan alla. Hamsteri nukkuu päivisin ja virkistyy iltapäivän aikana. Pirteimmillään se on yöllä.

Hamsteri on karkaamisen mestari. Se nakertaa reikiä terävillä hampaillaan ja liikkuu vikkelästi. Karanneen hamsterin saaminen kiinni voi olla vaikeaa. Lisäksi karkulainen voi olla vaaraksi itselleen, jos se ehtii jyrsiä johtoja ja kaapeleita. Hamsteria kannattaakin aina pitää laatikossa, josta se ei voi jyrsiä itselleen pakotietä pois. Isompaa kultahamsteria pidetään yksin omassa häkissä. Jos niitä on monta, niille saattaa tulla rajuja tappeluita. Pienempiä kääpiöhamstereita voi pitää useampiakin samassa häkissä. Jaloittelua varten hamsterille voi hankkia leikkikehän. Sinne se nostetaan leikkimään, ja se voi olla siellä myös häkin siivouksen ajan.

Hamsterilla on suuret poskipussit, joihin se kerää ruokaa. Poskiin voi eksyä myös muita esineitä ympäristöstä, kuten klemmareita, makeisia tai mitä tahansa muuta lattialla lojuvaa. Hamsteri kätkee löytämänsä aarteet pesäänsä. Sinne kulkeutuu myös osa hamsterille tarkoitettusta ruuasta. Hamsterin ruoka koostuu enimmäkseen erilaisista siemenistä. Niitä voi ostaa valmiina sekoituksina eläinkaupasta. Myös hedelmiä ja vihanneksia voi antaa pilkottuina paloina. Lisäksi hamsterille voi tarjota ruuantähteitä, esimerkiksi perunoita tai riisiä, tai vähän raakaa jauhelihaa. Hamsteria on aika helppo hoitaa. Sitä ei esimerkiksi tarvitse harjata tai pestä. Se huolehtii puhtaudesta itse pesemällä turkkiaan ja on tarkka omasta siisteydestään.

GERBIILI

Gerbiili on alkujaan ollut aavikoiden asukki. Tämän jyrsijän nimi voidaan suomentaa hyppyrotaksi tai aavikkohiireksi. Se on tottunut kuumaan säähän kesäisin ja kylmään säähän talvisin. Luonnossa gerbiilit kaivavat tunneleita, joissa ne asuvat ja säilyttävät ruokaa. Gerbiili kuulee hyvin, ja myös sen näköaisti on tarkka. Ne viestivät toisilleen kehollaan. Gerbiili on päiväeläin ja ahkera puuhailija, jota on kiva seurata.

Gerbiili on seurallinen laumaeläin. Jo kaksi eläintä muodostaa pienen lauman. Samassa terraariossa voi pitää yhdessä enimmillään kuutta eläintä. Jos eläimet elävät ahtaasti, niistä voi tulla hyökkäviä. Toimielias eläin tarvitsee kotiinsa paljon tilaa ja kiinnostavaa tekemistä. Se haluaa jyrsiä ja tutkia kaikkea. Erityisesti kaivaminen ja tunneleissa kulkeminen on sille mieluisaa. Gerbiilin terraarion pohjalle onkin hyvä laittaa kerros kuiviketta, jotta se pääsee kaivamaan. Turkin puhdistamista varten terraarioon laitetaan kulhoon hiekkaa. Näin gerbiili pääsee nauttimaan kylpemisestä säännöllisesti. Sen voi myös päästää joskus juoksemaan vapaasti huoneeseen. Silloin täytyy tarkistaa, ettei se pääse satuttamaan itseään tai karkaamaan kauas. Gerbiili houkuttelee takaisin terraarioon pienen herkkupalan avulla.

Gerbiilit syövät pääasiassa siemeniä ja jyviä. Lisäksi ne syövät vihanneksia ja hedelmiä. Sille annetaan päivässä kourallinen heinää myllättäväksi ja järsittäväksi. Terraarioon kannattaa panna myös puiden oksia. Niiden jyrsiminen pitää sen hampaat sopivan lyhyinä. Paras koti gerbiilille on terraario, jossa on verkkokatto. Näin se saa riittävän suojaisan ja lämpimän kodin. Terraariossa se voi myös kaivaa rauhassa ja pölyttää hiekkaa. Tasoja ja oksia on hyvä laittaa kiipeilyä varten. Gerbiili tarvitsee suojakseen myös pesämökin. Jotkut gerbiilit nauttivat silittelystä ja ihmisen kosketuksesta. Yleensä ne eivät kuitenkaan viihdy pitkään hoitajan kädellä. Jos gerbiiliä käsitellään säännöllisesti, se kesyyntyy ja tottuu omistajaansa.

ROTTA

Nykyään lemmikkinä pidettävät rotat ovat sukua isorotille. Ne tulivat Eurooppaan noin kaksisataa vuotta sitten Itä-Aasiasta. Isorotan turkin väristä on jalostettu useita eri värimuunnoksia. Rotat voivat olla punaruskeita, harmaanruskeita, mustavalkoisia tai valkoisia. Mustat rotat ovat melko harvinaisia. Rotan karva voi olla sileä tai kihara. On olemassa myös kokonaan karvattomia rottia. Rotat ovat laumaeläimiä. Ne elävät kiinteässä yhteisössä ja nauttivat toisen eläimen kehonlämmöstä. Kahden rotan hankkiminen on siksi suositeltavaa. Yhden rotan pitäminen taas vaatii omistajaltaan aikaa. Silloin rotan kanssa täytyy viettää enemmän aikaa, ja sitä täytyy kuljettaa mukana. Rotta kyllä kulkee mielellään omistajansa mukana, ja sitä voi myös ulkoiluttaa halutessaan.

Rotan kotina on häkki. Se ei saa olla turhan valoisa, jotta rotta tuntee olonsa suojatuksi. Häkki on hyvä jakaa useaan kerrokseen. Se tehdään esimerkiksi lastulevyn palasten, tikapuiden ja muoviputkien avulla. Näin rotalla on useita huoneita nukkumiseen, leikkimiseen tai tarpeiden tekemiseen. Kesyrotan pääruokaa on siemensekoitus. Lisäksi voi antaa kasviksia, keitettyä perunaa, riisiä, makaronia ja hieman lihaa. Nakerrettavaksi sopii kuivattu leipä ja puunoksat. Vahvasti maustetut ruuat tai makeiset eivät sovi rotalle. Ruokavalio on hyvä pitää vaihtelevana, jotta rotta ei saisi puutostauteja.

Rotta kiintyy voimakkaasti omistajaansa. Ihmisestä voi tulla sille tärkeä ystävä. Se ei karkaa helposti vaan pysyy mieluiten lähellä omistajaansa. Terve ja oikein käsitelty rotta ei pure. Puremisen syynä on yleensä sairaus tai huono kohtelu. Rotta totutetaan käsittelyyn jo poikasena. Sille on hyvä pitää seuraa mahdollisimman paljon. Näin siitä ei tule liian arka. Rotat ovat hämäreäeläimiä. Niiden toimeliain aika ajoittuu aamuun ja iltaan. Rotta on myös sopeutuvainen. Se voi muuttaa rytmiään omistajansa elämänrytmin mukaan niin, että se pääsee leikkimään rakkaan omistajansa kanssa mahdollisimman paljon.

KILPIKONNA

Kilpikonnat elävät luonnossa pääosin lämpimissä maissa. Niitä elää merissä, joissa, järvissä ja soilla sekä myös aroilla ja aavikoilla. Kilpikonnat elävät yksin eivätkä tarvitse juuri seuraa. Kaksi eläintä lemmikikseen haluavan täytyy ensin selvittää, että ne ovat eri sukupuolta. Sukupuolen voi päätellä vatsakilven kovuudesta, hännän pituudesta ja silmien väristä. Lisäksi niille tarvitaan riittävän suuri terraario, jotta molemmat saavat olla tarvittaessa rauhassa.

Eri lajit tarvitsevat erilaisen kodin. Maakilpikonnaa pidetään kuivassa terraariossa. Sinne laitetaan hiekkaa, kiviä ja juurakoita piiloiksi sekä pieni kylpyallas. Lisäksi sitä voi ulkoiluttaa pihalla. Suokilpikonnat tarvitsevat myös terraarion. Siinä on kuiva osa, jossa on hiekkaa, kiviä ja juurakoita. Lisäksi se tarvitsee uima-altaan, joka peittää noin puolet terraarion pohjasta. Terraarioon laitetaan myös kasveja syötäväksi. Vesikilpikonna taas tarvitsee akvaarion. Osa eläimistä on taitavia ja osa taas vähemmän taitavia uimareita. Siksi onkin tärkeä selvittää yksilön uimataidot ja tarvittavan tilan koko. Akvaarioon tehdään piiloja, oksa kiipeilyä varten sekä taso auringossa oleilua varten. Takaseinälle voi rakentaa kapeista kivistä seinämän kiipeilyyn. Siitä täytyy tehdä tukeva, jotta se olisi turvallinen. Jotkut lajit tarvitsevat talvilevon. Lemmikkinsä voi laittaa talvehtimaan vaikkapa kellariin.

Eri lajeille syötetään myös erilaista ruokaa. Maakilpikonnat syövät kasveja maalla. Niille voi syöttää luonnosta saatavia kasveja, heiniä tai lehtiä, sekä salaattia ja muita vihanneksia. Muut kilpikonnat taas syövät etupäässä eläinravintoa. Niille voi syöttää tuoretta kalaa, jauhelihaa tai kissan ruokaa. Kilpikonnaa ostettaessa on tarkasti katsottava, kuuluuko se suojeltuun lajiin. Osa eläimistä on nimittäin uhanalaisia. Näitä lajeja ei saa ostaa tai myydä, ellei yksilö ole syntynyt ja kasvanut vankeudessa. Eläinkaupasta ostetun eläimen mukana saa todistuksen, että on ostanut lemmikkinsä laillisesti.

AKVAARIOKALAT

Akvaario sopii hyvin myös hieman kiireisellekin harrastajalle. Se ei vaadi hoitajaltaan niin paljon aikaa kuin vaikkapa kissa tai koira. Ennen kalojen ostamista on tärkeää selvittää muutama asia. On hyvä tietää, millaiseen ympäristöön kalat ovat tottuneet. Akvaariossa pidettävät kalat nimittäin tulevat hyvin erilaisista ympäristöistä. Osa kaloista on lämpimien maiden makeissa vesissä eläviä kaloja. Toiset lajit taas ovat kotoisin nopeasti virtaavista, kylmistä virroista. Osa voi tulla jopa kuumista altaista. Lisäksi on otettava selvää, voiko tiettyjä lajeja pitää yhdessä samassa akvaariossa. Parvessa eläviä kaloja ostetaan aina useampia, jottei niiden tarvitse olla yksin. Nykyisin useimpia lajeja viljellään. Niitä ei siis pyydystetä suoraan luonnosta.

Akvaarion lisäksi uusi harrastaja tarvitsee lampun, lämmittimen ja suodattimen. Suodatin puhdistaa vettä ja pitää akvaarion kunnossa. Akvaarion voi sisustaa hiekalla, soralla, kivillä ja kasveilla. Sisustaminen on tärkeää myös siksi, että kaloilla olisi piiloja: kivenkoloja, oksia, ryhmyisiä kantoja ja kasvien lehtiä. Lisäksi kasvit pitävät omalta osaltaan huolta puhtaudesta. Uuteen akvaarioon tuodaan kaloja vähän kerrallaan. On hyvä, että ne saavat sopeutua rauhassa ympäristöön ennen kuin sinne tuodaan taas lisää uusia kaloja.

Kalat tarvitsevat hyvin vähän ruokaa. Niitä ei saa ruokkia liikaa, sillä ylimääräinen ruoka jää mätänemään akvaarioon. Kaloja ruokitaan kahdesti päivässä. Eläinkaupasta saa kaloille sopivaa kuivaruokaa. Lisäksi niille voi tarjota pakastettuja toukkia tai matoja. Ne ovat kalojen herkkua. Akvaariota hoidetaan säännöllisesti. Tärkeintä on veden puhtaudesta huolehtiminen. Likaisessa vedessä kalat voivat huonosti ja sairastuvat. Parin viikon välein puhdistetaan pohjakerros ja vaihdetaan osa vedestä. Lisäksi poistetaan kuolleet kasvit ja lasiin kasvanut levä. Kun tekee hoidettavat asiat säännöllisesti, kalat pysyvät terveinä. Hyvin hoidettua akvaariota on kiva katsella.

PAPUKAIJA

Papukaija on nopea, taitava ja kestävä lentäjä. Sen pitäminen häkissä lemmikkinä vaatii siis, että lentämiseen järjestetään hyvät mahdollisuudet. Jos omistaa vain yhden papukaijan, sen kanssa on puuhailtava tiiviisti. Siksi olisi hyvä hankkia kaksi lintua, jotka voivat pitää seuraa toisilleen.

Papukaija asuu häkissä. Häkin kaltereiden on oltava ristikkäin, jotta papukaija voi kiipeillä niillä. Lisäksi häkkiin laitetaan oksia, joilla voi istua ja kiipeillä. Yksi oksista asetetaan korkealle häkkiin. Papukaija haluaa nimittäin nukkua korkealla. Häkkiin voi laittaa myös pieniä esineitä leikkimistä varten, vaikkapa köydenpätkän, tyhjän lankarullan tai puisia leluja. On kuitenkin huolehdittava, että papukaijalle jää tilaa myös siipien ja jalkojen ojentelemiseen. Lisäksi se tarvitsee toisen isomman häkin lentämiseen. Lentämään niiden täytyy päästä myös vapaasti. Häkki ei saa olla niiden ainoa elintila. Papukaija kaipaa huomiota ja hoivaa omistajaltaan. Ne tarvitsevat myös hoitajansa kosketusta.

Papukaijat ovat luonnossa tuhlareita ruuan suhteen. Ne ovat tottuneet siihen, että ruokaa on paljon saatavilla. Lintu tarvitsee monipuolista ravintoa. Se syö siemeniä, hedelmiä, vihanneksia ja pähkinöitä. Papukaijaa saa joskus houkutella syömään. Ruokapalat voi silloin ripustaa narulla häkkiin roikkumaan. Näin papukaija uteliaana kokeilee ja maistaa. Papukaija hoitaa itse höyheniään. Se vetää höyheniä nokkansa läpi. Näin ne silottuvat ja tomu lähtee pois. Tätä työtä se tekee pienissä osissa pitkin päivää.

Papukaijat osaavat matkia erilaisia ääniä. Ne voivat matkia vaikkapa naurua, itkua tai kissan naukumista. Papukaija on uskollinen. Se solmii jo nuorena kiinteän siteen toiseen lintuun. Yleensä ne pysyvät koko elämänsä uskollisina. Papukaija kiintyy myös ihmiseen. Ero rakkaasta parista tai omistajasta saa sen suremaan. Papukaijat ovat älykkäitä. Ne saattavat muistaa asioita vuosien takaa. Lisäksi ne ovat oppivaisia. Ne pitävät leikkimisestä, kepposista ja taitotempuista.

KANARIALINTU

Kanarialinnut ovat sieviä ja laulavat kauniisti. Mikään muu häkkilintu ei pysty kilpailemaan niiden kanssa laulutaidossa. Espanjalaiset purjehtivat aikoinaan Kanariansaarille ja toivat mukanaan tämän linnun. Niitä alettiin kasvattaa häkeissä kauniin äänensä takia. Alussa linnut olivat hyvin kalliita ja vain rikkaiden hupia. Linnun alkuperäinen väri on vihertävän keltainen. Sillä on yleensä mustia juovia ja tummat siivet. Nykyään linnuista löytyy valkoisia, punaisia, punakeltaisia, ruskeita ja useita muita eri värejä ja värien yhdistelmiä. Lintujen sukupuolta on vaikea erottaa ulkonäön perusteella. Uros laulaa kauniisti. Myös naaras voi laulaa, mutta lyhyempiä pätkiä. Lintu kehittyy hyväksi laulajaksi, jos sen olo on hyvä. Sen täytyy saada elää linnulle ominaista elämää. On myös tärkeää, että omistaja osaa käsitellä sitä oikein ja tuntee lajin käyttäytymistä.

Kanarialinnun hoitaminen ei ole kovin vaikeaa. Tärkeintä on hankkia tilava häkki. Se olisi hyvä sijoittaa pöydälle tai muulle korkealle paikalle. Linnut tuntevat olonsa korkealla turvalliseksi. Lisäksi se päästetään lentämään säännöllisesti vapaana huoneessa. Älykäs ja rohkea lintu oppii nopeasti huoneen rajat ja häkkinsä paikan. Häkkiin laitetaan kuppi ruokaa varten, vesiastia sekä orsia, joilla lintu voi istua. Lisäksi sinne voi laittaa myös oksia, peilejä, kiikkuja ja muita leluja. Pohja peitetään hiekalla tai sanomalehdellä. Ruuaksi annetaan linnuille tarkoitettua siemenseosta. Lisäksi tarjotaan päivittäin tuoretta ravintoa. Sellaiseksi sopivat kasvikset, hedelmät, marjat ja silmut.

Kanarialinnut eivät yleensä tule kovin hyvin toimeen keskenään. Siksi yleensä suositellaan hankittavaksi vain yksi lintu. Linnusta ei tule täysin kesyä. Se saattaa tulla istumaan sormelle, jos temppua harjoitellaan ahkerasti. Lintu pitää kuitenkin ihmiselle seuraa. Se tervehtii, kun joku tulee huoneeseen, ja saattaa vastata sille puhuttaessa. Monet omistajat pitävät siitä, että aamulla saa herätä sen kauniiseen lauluun.

UNDULAATTI

Undulaatit ovat papukaijoja, jotka tulevat alun perin Australiasta. Ne voivat olla väriltään yksivärisiä tai kirjavia. Alkuperäinen undulaatti on aiemmin ollut väriltään vihreä. Ihmisen jalostuksen tuloksena lemmikkinä pidetyt linnut voivat kuitenkin olla hyvin värikkäitä. Näkö on luultavasti linnun tärkein aisti. Se tarvitsee tarkkaa näköaistia havaitakseen viholliset. Undulaatit näkevät enemmän värejä kuin ihmiset. Ne aistivat herkästi myös värähtelyn jaloillaan. Tämän takia häkin täytyy olla tukevalla alustalla, muuten linnut pelkäävät. Linnun ruokana ovat siemenet, rehu, hedelmät ja kasvikset sekä raikas vesi. Hedelmät ja kasvikset on hyvä leikata pieniksi viipaleiksi, jotta ne on helpompi syödä. Lintu ruokitaan pari kertaa päivässä, vaikkapa aamulla ja illalla. Lemmikin hoitamiseen kuuluu lisäksi häkin ja varusteiden pesu sekä hiekan vaihto säännöllisesti.

Undulaatit ovat taitavia lentäjiä. Siksi niiden pitääkin saada lentää päivittäin vapaana huoneessa parin tunnin ajan. Ne pitävät myös leikkimisestä ja tutkivat mielellään kaikkea uutta. Linnut tutkivat esineitä nokallaan ja kielellään ja usein päälle päätteeksi repivät esineet rikki. Siksi linnulle kannattaa järjestää oma leikkipaikka, jottei se riko mitään tärkeää eikä loukkaa itseään. Leikkipaikan voi rakentaa vaikkapa riippuvasta köydestä. Siihen voi kiinnittää viljantähkiä nakerrettavaksi sekä värikkäitä puuhelmiä tutkittavaksi. Linnulle voi myös ostaa pienen keinun tai tikapuut leikkikaluksi. Hedelmät ja kasvikset kiinnitettynä undulaatin leikkipaikoille voivat lisätä sen uteliaisuutta ja intoa leikkiä.

Undulaatit kiintyvät helposti ja pysyvät ystävinä pitkään. Se on laumaeläin, eikä se viihdy hyvin yksin. Siksi lintuja suositellaan otettavaksi aina kaksi kerrallaan. Myös ihmiset ovat sille mieluista seuraa. Kun undulaatti on tutustunut ihmiseen, se nauttii myös sormella istumisesta tai salaatin syömisestä ihmisen kädestä. Linnusta voikin saada hyvin uskollisen ja pitkäikäisen ystävän.

HEVONEN

Hevonen on ollut ihmisen ratsuna ja apuna töissä tuhansien vuosien ajan. Ajan kuluessa autot, traktorit ja muut laitteet ovat tulleet hevosen tilalle. Nykyään hevonen on lähinnä harrastuseläin. Hevosrotuja on jalostettu useita satoja. Raviurheiluun, ratsastukseen, valjakkoajoihin ja töihin on erilaisia rotuja.

Hevosen hankkimista pohtivan täytyy aluksi miettiä, löytyykö sille tallipaikka. Lisäksi täytyy harkita, riittääkö oma aika sen huolelliseen hoitamiseen ja onko apua tarvittaessa saatavilla. Hevonen tarvitsee myös laitumen tai tarhan, jossa se voi ulkoilla. Jos hevosta ei voi pitää kotona, sen voi viedä vuokratalliin asumaan. Siellä sille on myös seuraa eikä sen tarvitse olla yksin. Talleilla on erilaisia käytäntöjä siitä, kuinka paljon omistaja tekee itse ja kuinka paljon tallin henkilöstö hoitaa eläintä.

Hevosen hoitamiseen kuuluu paljon erilaisia asioita. Sen karsina puhdistetaan päivittäin. Lisäksi hevonen harjataan ja pidetään puhtaana. Se pestään tai huuhdellaan vedellä, jos se on hikinen tai likainen. Laitumella hevonen voi itse puhdistaa itsensä piehtaroinnalla maassa. Harjaamalla karvan saa pidettyä kiiltävänä ja hevosen terveenä. Lisäksi sen kaviot puhdistetaan päivittäin. Samalla tarkistetaan, ettei kavioissa näy vaurioita. Kengittäjä vuolee kaviot ja huolehtii kenkien vaihtamisesta. Myös varusteita huolletaan. Satula ja suitset puhdistetaan ja rasvataan säännöllisesti.

Hevoselle syötetään heinää ja väkirehua. Ruuan määrä riippuu työn määrästä. Jos hevosella ratsastetaan ja kilpaillaan paljon, se tarvitsee enemmän rehua. Viljasta tehdyssä rehussa on eläimelle tärkeitä ravinteita ja vitamiineja. Herkkuina voi syöttää omenoita ja porkkanoita. Ruokaa kannattaa antaa vähän mutta usein. Hevonen viihtyy parhaiten, jos sitä hoidetaan säännöllisesti. Kun se tottuu asioiden tapahtuvan tiettyyn aikaan päivästä, se myös odottaa järjestyksen säilyvän. Hevonen on kiitollinen lemmikki ja kiintyy omistajaansa, kun sen kanssa puuhaillaan paljon päivittäin.